

Valtuustoaloite Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto

Vihreän aluevaltuustoryhmän aloite Pohjois-Karjalan löytöeläinten hoidon laadun varmistamiseksi ja kehittämiseksi

Siun Soten ympäristöterveydenhuollon lakisääteisiin tehtäviin kuuluu Pohjois-Karjalan kuntien kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti alueen löytöeläinten talteenotto ja hoito minimissään 15 päivän ajan. (Laki eläinten hyvinvoinnista 693/2023 §26) Siun Soten löytöeläintoimintaan kuuluvat irrallaan tavatut pienikokoiset seura- ja harraste-eläimet. Tutuimpia niistä ovat kissat ja koirat. Niiden lisäksi tulee olla suunniteltu varautuminen myös irrallaan tavatuille lemmikkilinnuille, -matelijoille ja -jyrsijöille.

Löytöeläinten talteenotossa ja hoidossa on Pohjois-Karjalassa esiintynyt puutteita. Puutteet ovat aiheutuneet liian vähistä löytöeläinpalveluiden toimijoista, jolloin löydetyn eläimen pääsy hoitolaan vaikeutuu tai estyy liian pitkän välimatkan vuoksi. Esimerkiksi Tohmajärvellä ei ole laisinkaan palveluntuottajaa tällä hetkellä. Myös Ilomantsin sopimus on irtisanottu.

Lisäksi palvelujen tuottajien tiloissa on havaittu puutteita. Osa löytöeläimistä on altistunut pakkaselle tai helteelle sopivien tilojen puuttuessa. Erityisesti muiden lemmikkien tai harraste-eläinten kuin koirien ja kissojen vaatimissa, lajille soveltuviissa olosuhteissa tiedetään olevan puutteita.

Kaikilla eläinten löytäjillä ei ole mahdollisuutta toimittaa eläintä alueen vastaanottopaikkaan kilometrimäärän kasvaessa kohtuuttomiksi. Tämä on johtanut siihen, että paikalliset vapaaehtoiset eläintensuojelutoimijat saavat paljon avunpyyntöjä eläinten kuljettamiseen liittyen ja vapaaehtoiset toimittavat omalla kustannuksellaan eläimiä löytöeläinten vastaanotto- ja hoitopaikkoihin. Lisäksi paikalliset eläinsuojelutoimijat hoitavat palveluidentuottajien tilojen puutteiden vuoksi myös palvelujentuottajien tehtäviä (esim. jyrsijöiden, liskojen ja lemmikkilintujen hoitoa). Eläinsuojelutoimijat eivät saa tästä rahallista korvausta toisin kuin palvelusopimuksen tehneet saisivat.

Palvelujen tuottamiseen liittyvien puutteiden lisäksi haasteina siis ovat vapaaehtoisten toimijoiden kuormittuminen, riittävyys ja taloudelliset edellytykset toimia alueellamme eläinten hyväksi.

Vihreä valtuustoryhmä esittää seuraavia toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi:

- Siun Soten tulee selvittää löytöeläinpalveluita tarjoavien yritysten nykytilanne. Jokaisessa niissä tulee olla eläinsuojelulain edellyttämät tilat ja tarvittava ammatillinen osaaminen eri lajien hoitoa ajatellen.

- Kaikki alueet tulee kilpailuttaa sopimusten päättyessä ja seuraavan kilpailutuksen yhteydessä palveluntarjoajille tulee asettaa selkeät laadulliset kriteerit.
- Ennen kilpailutusta tulee laatia suunnitelma siitä, mitä tehdään, jos soveltuvaa palveluntuottajaa ei löydy tai kriteerit eivät täyty jonkun alueen osalta. Samalla tulee selvittää nykyisen palveluverkoston riittävyys ja tarvittaessa lisätä niitä.
- Palveluntuottajien kanssa laadittavien sopimusten tulee olla palveluntarjoajille taloudellisesti kannattavia.
- Löytöeläinten vastaanotto - ja hoitopaikkojen määrän lisääminen
- Lisäksi esitämme, että Siun Sote selvittää mahdollisuutta korvata eläinsuojeluyhdistyksille muiden kuin kissojen ja koirien vastaanotosta ja hoidosta sekä löytöeläinten kuljettamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Joensuussa 9.12.2025

Vihreä aluevaltuustoryhmä

Ninni Saarinen

Reetta Haverinen

Teija Alanen